1

ඒත්‍රබලෘතඟධීණ් ෂඩශෘ ණීෂී උධ්ත්‍යෘ්ගය

ඒත්‍රබලෘතඟධීණ් ෂඩශෘ ණීෂී උධ්ත්‍යෘ්ගය යණු බුඹබ් ධ?

මෙම කරුණු the-catamaran.org ව්‍යාපෘතියේ ම කොටසකි

ජනමාධ්‍යවේදියට කෙටි මං : මුද්‍රිත හා අන්තර්ජාල මාධ්‍යකරණයේ මූලිකාංග

නෛතික හා ව්‍යාපාර නියම අනුව “නිසි උද්යෝගයෙන් වැඩ කිරීම” යන්නෙන් වෘත්තීය කටයුතුවල දී වෙනත් අයට හානි සිදුවීම හෝ නීති උල්ලංඝනය කිරීම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය සියලුම සාධාරණ පියවර ගෙන තිබෙන බවට අදහස් වේ. පුවත්පත් කලාවේ දී පත්‍රකලාවේදියා විසින් ඉදිරිපත් කරන තොරතුරු නිවැරදි ඒවා වන බවත් එම තොරතුරු යුක්තිගරුක හා සමබර ආකාරයකින් ඉදිරිපත් කර තිබෙන බවත් සහතික කර ගැනීම සඳහා ඔහු හෝ ඇය තමන්ට කළ හැකි සියලුම දේ කර තිබෙන බවට අදහස් වේ. වෙනත් වචනවලින් පවසතොත්, පත්‍රකලාවේදියා වෘත්තීයභාවයකින් හා සදාචාරසම්පන්නව කටයුතු කරන බව අදහස් වේ.

පත්‍රකලාවේදියා ඉදිරිපත් කරන දේ අන්තර්ගතය සත්‍ය විය යුතු වන අතර ඒවා පිළිබඳව ඉතා හොඳින් පර්යේෂණය කර නිවැරදිව ඉදිරිපත් කළ යුතුය. එය සමබර විය යුතු වන අතර කරුණු, මූලාශ්‍ර හා උපුටා ගැනීම්වලින් තහවුරු කළ යුතුය. පත්‍රකලාවේදියා වෘත්තීය දුරස්ථභාවයක් පවත්වා ගෙන යන අතර ඔහු හෝ ඇය හොඳින් පුහුණු වූ අධීක්ෂකයෙකි. ඕනෑම පත්‍රකලාරූපී කාර්යයක ඇති ප්‍රධාන කරුණු එක් මූලාශ්‍රයකට වඩා වැඩි මූලාශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් තහවුරු කළ යුතුය.

වාර්තා හෝ නිරීක්ෂණ වැදගත් මූලාශ්‍රවලින් තහවුරු නොවන්නේ නම් හෝ එක් මූලාශ්‍රයකට වඩා වැඩි මූලාශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් තහවුරු නොවී තිබෙන්නේ නම් මෙම කරුණ සතියක් ඇතුලත පැහැදිලි කළ යුතුය. පත්‍රකලාරූපී කාර්යයන් පත්‍රකලාවේදියාගේ පුද්ගලික අවශ්‍යතාවන් හෝ වෙනත් අයගේ න්‍යායපත්‍රවලින් බලපෑමට ලක් නොවිය යුතුය.

පත්‍රකලාරූපී කාර්යයන්වල අන්තර්ගතය හිතාමතාම විවාදශීලී නොවිය යුතුය; එමඟින් ගැටුම් ඇති කිරීමට හෝ දිරිමත් කිරීමට කටයුතු නොකළ යුතුය. විෂය විවාදශීලී වන විට ගැටුමට අදාළ සියලුම පාර්ශ්වවල අදහස් සාධාරණව නිරූපණය විය යුතුය.

පත්‍රකලාවේදියෙක් මූලාශ්‍ර ආරක්ෂා කරයි, විශේෂයෙන්ම එම මූලාශ්‍ර ඔවුන්ව ශාරීරිකව හෝ මානසිකව අන්තරායට පමුණුවා හැකි තොරතුරු සපයා ඇති විට ඔවුන්ව ආරක්ෂා කරයි. මෙයට අමතරව, මූලාශ්‍රයක් නිර්නාමිකව සිටීමට ඉල්ලා ඇත්තේ නම් සහ පත්‍රකලාවේදියා එයට එකඟව සිටී නම්, පත්‍රකලාවේදියා විසින් පළමුව එම මූලාශ්‍රයේ අදහස් නොවිමසා එම එකඟතාව වෙනස් නොකළ යුතුය.

පත්‍රකලාවේදියෙක් විසින් ඔහු හෝ ඇය රචනා කරන කෘතියට අදාළ තොරතුරු පමණක් භාවිතා කළ යුතුය. එනම් සිය කථාවට වැදගත් වන කරුණු, පින්තූර සහ උපුටා ගැනීම් පමණක් භාවිතා කළ යුතුය. මූලාශ්‍රයේ කිසියම් කරුණක් අදාළ රචනාවට අදාළ නොවන්නේ නම්, පත්‍රකලාවේදියා විසින් එම මූලාශ්‍රයේ පෞද්ගලිකත්වය ආරක්ෂා කළ යුතුය. රීතියක් ලෙස පත්‍රකලාවේදියෙක් “රහසිගතව” වැඩ කරනු නොලැබේ. පත්‍රකලාවේදියෙක් විසින් ඔහු හෝ ඇය සේවය කරන මාධ්‍ය ආයතනයේ නම, ප්‍රවෘත්තියේ කෝණය සහ කිසියම් විශේස සම්මුඛ සාකච්ඡාවක ඉලක්කය සඳහන් කරයි. පත්‍රකලාවේදියෙක් සිය කාර්යය හැකිතාක් දුරට මුල් කෘතියක් බවට පත් කිරීමට උත්සාහ කළ යුතුය. පත්‍රකලාවේදියෙක් කිසියම් වෙනත් ලේඛණයක්, ප්‍රවෘත්තියක් හෝ පර්යේෂණයක් වචනයෙන් වචනය පිටපත් නොකළ යුතුය.

වීබ්ෂූප්‍ඩ්ඉ ලෑපීෂ්තුන

1 පත්‍රකලාරූපී කෘතිය සමබර ද? එමඟින් සියලුම පාර්ශ්වයන්ට කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට සාධාරණ අවස්ථාවක් ලබා දෙන්නේ ද?

2 අගතියක් ඇති කළ හැකි හෝ ගැටුම් තවදුරටත් වර්ධනය කළ හැකි කරුණු ඇතුලත් වන්නේ ද?

3 සන්දර්භයකින් ගෙන තිබෙන හෝ වැරදි ලෙස වටහා ගත හැකි කරුණු ඇතුලත් වන්නේ ද?

4 පත්‍රකලාරූපී කෘතියට අදාළ නොවන හෝ කිසිදු අර්ථාන්විත තොරතුරක් ලබා නොදෙන කරුණු ඇතුලත් වන්නේ ද?

5 මූලික ස්ථාවරවල මූලාශ්‍රයන් හඳුනා ගෙන තිබේද?

6 පත්‍රකලාවේදියා නිරීක්ෂකයෙක් ලෙස වෘත්තීමය දුරස්ථභාවයක් පවත්වාගෙන තිබේ ද?

7 පත්‍රකලාවේදියා පුද්ගලික අවශ්‍යතාවන්, වාසි හෝ වෙනත් තැනැත්තන්ගේ න්‍යායපත්‍ර ආදිය වළක්වා ගැනීමට සුපරීක්ෂාකාරී වී තිබේ ද?

8 පත්‍රකලාවේදියා මූලාශ්‍ර ආරක්ෂා කර තිබේ ද? විශේෂයෙන්ම ඔහු හෝ ඇය නිර්නාමික විය යුතු මූලාශ්‍ර ආරක්ෂා කර තිබේ ද? නිර්නාමික මූලාශ්‍රවල අනන්‍යතාව හෙළිදරව් කළ හැකි කිසියම් තොරතුරක් අදාළ කෘතියේ ඇතුලත් වන්නේ ද?

මූලාශ්‍ර නිර්නාමිකව සිටින්නේ නම්, ඔවුන් ඔවුන්ගේ සත්‍ය නම් හෙළිදරව් නොකරන්නේ ඇයි ද යන්න පාඨකයාට පැහැදිලි වන්නේ ද? එය යුක්තිසහගත හේතුවක් ද? ත්‍රකලාවේදියා තොරතුරු එක්රැස් කරන අතරතුර තමා කවරෙක් ද යන්න පැහැදිලි කළේ ද? තමන්ව සම්මුඛසාකච්ඡාවට භාජනය කරනු ලැබූයේ මාධ්‍ය විසින් බවට සියලුම මූලාශ්‍රවලට පැහැදිලි වී තිබුනේ ද?

This project is funded by the European Union